

**Samen werken aan een veilige,
schone en duurzame leefomgeving**

Jaarstukken 2024

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1. Financiële samenvatting	4
2. Programmaverantwoording	6
3. Paragrafen	8
4. Jaarrekening	16
5. Balans	24
Datering en opmaak	32
Vaststelling Algemeen Bestuur	33
Controleverklaring onafhankelijk accountant	34
Bijlagen	39

Voorwoord

Voor u liggen de conceptjaarstukken over 2024. Hierin rapporteren we over het financiële resultaat van het afgelopen jaar en kijken we terug op de verwachtingen bij de begroting 2024. Verandering is een constante binnen ons werkveld en in onze regio. De ontwikkelingen waar we in 2024 mee te maken hebben gehad, onderstrepen dat. Over het jaar 2024 is een positief financieel resultaat van € 369.000 gerealiseerd.

Naast de uitvoering van onze kerntaken, heeft de Omgevingsdienst Groningen (ODG) zich in 2024 gericht op belangrijke ontwikkelingen die de toekomstbestendigheid van de organisatie moeten versterken. De organisatie stond voor diverse interne en externe uitdagingen. Zo is er met succes ingespeeld op veranderende wet- en regelgeving, waaronder de invoering van de Omgevingswet. Tegelijkertijd is gewerkt aan het versterken van onze positie in de regio. De ODG heeft een groot deel van de afgesproken producten en diensten gerealiseerd, zoals opgenomen in de jaaropdrachten. Tegelijkertijd is ook te zien dat de medewerkers bijna het dubbele aantal uren inzet hebben geleverd op de collectieve taken. Dit zijn taken die voor iedere deelnemer op een uniforme wijze worden uitgevoerd, zoals piketdiensten, strafrechtelijke handhaving, opleidingen, ontwikkeling en het eigen maken van wet- en regelgeving (zoals stikstofbeleid, energietransitie en ZZS). Ons werkveld verandert en daar getuigen deze ontwikkelingen ook van. Met het bestuur zal het gesprek over een verbeterde financieringswijze nog plaatsvinden, waarbij ook de toegenomen inzet van medewerkers wordt meegenomen. Dit is van belang zodat de totale opgave van de dienst in relatie kan staan tot de middelen.

Personeel en capaciteit waren ook in 2024 een aandachtspunt. Dankzij een intensieve arbeidsmarktcampagne slaagt de ODG er steeds beter in vacatures in te vullen, met name met trainees en zij-instromers die intern worden opgeleid en begeleid. Voor specialistische functies blijft het echter lastig geschikte kandidaten te vinden. Een deel van de vacatures is daarom ingevuld met inhuur. Verder is in 2024 gewerkt aan de implementatie van een nieuw VTH-systeem. Gedurende het jaar bleek de implementatie niet naar wens te verlopen. Begin 2025 heeft het Algemeen Bestuur daarom besloten om de implementatie te beëindigen en een nieuwe aanbestedingsprocedure te starten.

In opdracht van het Algemeen Bestuur is in 2024 een Organisatieplan opgesteld. Hierin zijnde visie, missie en ambities van de ODG voor de komende jaren vastgelegd, evenals een nieuwe topstructuur en ontwikkelagenda. Sinds 1 januari 2025 ben ik gestart als algemeen directeur van de ODG, als opvolger van de interim-directeur.

In deze jaarstukken lichten we de afwijkingen ten opzichte van de begroting 2024 toe en gaan we in op relevante ontwikkelingen. De inzet op majeure risicobedrijven verantwoorden we in deze jaarstukken onder de noemer Seveso (voorheen Brzo). Deze inzet levert de ODG voor de drie noordelijke provincies.

De jaarstukken zijn de laatste van de drie bedrijfsmatige rapportages over 2024. Eerder ontving u de voorjaarsnota (over de eerste vier maanden) en de najaarsnota (over de eerste acht maanden). Informatie over inhoudelijke onderwerpen, de voortgang van de dienstverlening en productie is opgenomen in de halfjaarlijkse rapportages. De jaarrapportage 2024 wordt in mei 2025 met de deelnemers gedeeld.

Henk Berends
Algemeen directeur Omgevingsdienst Groningen

1. Financiële samenvatting

We sluiten 2024 af met een positief financieel resultaat van € 369.000. Hieronder is het resultaat in hoofdlijnen weergegeven per programma. In de paragrafen hierna worden de resultaten verder toegelicht.

1.1 Rekeningresultaat van het VTH-programma

Op hoofdlijnen bestaat het resultaat (exclusief afrondingsverschillen) per saldo t.o.v. de begroting 2024 uit:

Voordeel	
Incidentele meevaller aan rente baten	€ 121.000
Lager personele kosten primair proces	€ 148.000
Vrijval onvoorzien	€ 100.000
Totaal	€ 369.000

1.1.1 Incidentele meevaller aan rentebaten (€ 121.000 V)

Door een hogere rentestand over 2024 is er een bate ontstaan van € 121.000. De ODG nam in de begroting 2024 geen kosten/baten mee voor treasury mede vanwege de toenmalige lage rentestand. In de begroting 2025 is wel rekening gehouden met een kleine rente bate.

1.1.2 Lagere personele en materiële kosten (€ 148.000 V)

De personele en materiële kosten kwamen voor het primaire proces € 226.000 lager uit dan begroot. In het primair proces is er per saldo voordeel door lagere personele kosten (inclusief beheer primair proces), door een vergoeding vanuit zwangerschapsgelden en bevallingsverlofuitkeringen die niet begroot was (€ 58.000 V), langer openstaande vacatures en de relatief lagere inschaling van nieuwe medewerkers (€ 168.000 v).

Daartegenover staat een overschrijding ten opzichte van de begroting voor Overhead van in totaal € 78.000 als gevolg van extra materiële kosten: enerzijds extra kosten voor de arbeidsmarktcampagne (€ 44.000 N) ,iets meer personele onkosten (€ 4000 N) en anderzijds kosten voor juridische bijstand bij de afwikkeling van de beëindigde implementatie van het VTH-systeem (€ 30.000 N).

1.1.3 Vrijval onvoorzien (€ 100.000 V)

De post onvoorzien is bedoeld ter dekking van onvoorziene uitgaven. Deze hebben zich ook specifiek voorgedaan in 2024, maar zijn (zoals beschreven in de BBV) geboekt op de betreffende posten, waardoor voor de post onvoorzien een voordeel ontstaat. Dit voordeel is verrekend met hogere kosten op de andere posten. Er is onder andere een extra afschrijving gedaan van het VTH-systeem. Doordat de implementatie van het VTH-systeem Omnimap op 19 februari 2025 is beëindigd, is de afschrijvingstermijn verkort van 5 jaar naar 2 jaar.

1.2 Rekeningresultaat van het Seveso-programma

Het Seveso-programma loopt volgens een andere methodiek dan het VTH-programma en kent een jaarlijkse eindafrekening. Dit betekent dat ontstane tekorten of overschotten ten opzichte van het reeds voldane voorschot, aan het eind van het jaar worden verrekend.

Voor 2024 was sprake van een tekort van € 86.000 ten opzichte van de laatst gewijzigde begroting (de Najaarsnota; deze geldt conform besluitvorming als begrotingswijziging en kent daardoor een begroting van € 6.778.000). De reden van deze wijze van herberekening is de nacalculatie methodiek die sinds 2023 ook onder de rechtmatigheid berekening valt .

Het bedrag ad € 86.000 wordt voornamelijk veroorzaakt door een extra doorbelasting van overheadkosten (€ 27.000), extra inzet door de Veiligheidsregio Groningen (€ 13.000) , hogere kosten aan Omgevingsdienst Drenthe (€ 20.000), extra kosten voor de uitvoering van BRIKS-taken (€10.000) en voor euro extra inhuur van een toezichthouder (€ 13.000). Het totale tekort zal in de eindafrekening met de deelnemers in rekening worden gebracht.

In onderstaand overzicht is de begroting vanuit de totale begrotingswijziging ODG meegenomen en niet de net genoemde aparte begroting op basis van de prognose 2024.

Seveso-taken (personeel en materieel)	Begroting 2024	Begroting 2024 na wijziging	Realisatie	Verschil	Voordeel/Nadeel
Lasten					
Seveso-taken (personeel en materieel)	€ 4.509.000	€ 4.742.000	€ 4.809.000	€ -67.000	N
Overhead (personeel en materieel)	€ 1.895.000	€ 1.955.000	€ 2.055.000	€ -100.000	N
Overhead meerwerk & Projecten(personeel en materieel)	€ 27.000	€ 27.000	€ -	€ 27.000	V
Projecten	€ 67.000	€ 48.000	€ -	€ 48.000	V
Totaal	€ 6.498.000	€ 6.772.000	€ 6.864.000	€ -92.000	N
Baten					
Bijdrage Seveso-taken	€ -6.404.000	€ -6.697.000	€ -6.864.000	€ 167.000	V
Projecten	€ -94.000	€ -75.000	€ -	€ -75.000	N
Totaal	€ -6.498.000	€ -6.772.000	€ -6.864.000	€ 92.000	V
Saldo van lasten en baten					
Saldo van lasten en baten	€ -	€ -	€ -	€ -	
Totaal	€ -	€ -	€ -	€ -	

De eindafrekening Seveso 2024 ziet er als volgt uit:

Seveso 2024	afrekening 2024	2024 betaald	nacalculatie 2024
Provincie Groningen	€ 4.664.438	€ 4.533.000	€ 131.438
Provincie Drenthe	€ 1.084.899	€ 1.037.000	€ 47.899
Provincie Friesland	€ 1.114.663	€ 1.127.000	€ -12.337
Totaal	€ 6.864.000	€ 6.697.000	€ 167.000

2. Programmaverantwoording

In de programmaverantwoording worden de doelen en resultaten van het afgelopen jaar toegelicht voor de verschillende programma's. Informatie over weerstandvermogen, risico's en soortgelijke onderwerpen zijn te vinden onder de verplichte paragrafen.

2.1 VTH-programma

2.1.1 Missie

De missie van de ODG is: Wij werken aan een veilige, schone en duurzame leefomgeving in onze regio.

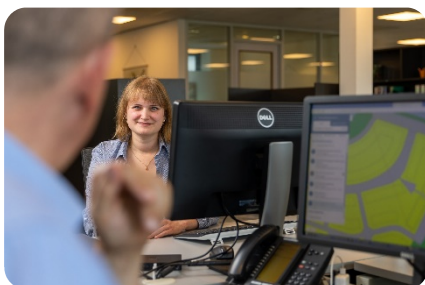
Dagelijks zetten de medewerkers van de ODG zich in om de regio een stukje mooier te maken. Zodat inwoners en ondernemers in een veilige, schone en duurzame leefomgeving kunnen wonen, werken en recreëren. Nu en in de toekomst.

2.1.2 Ontwikkelingen

2024 is een jaar van grote veranderingen geweest, die veel hebben gevraagd van de organisatie en de deelnemers. Desondanks zijn belangrijke resultaten behaald om bij te dragen aan een veilige, schone en duurzame leefomgeving. Onze medewerkers hebben, ondanks de uitdagingen, ervoor gezorgd dat onze dienstverlening bleef draaien. De deelnemers worden geïnformeerd over de geleverde productie.

In 2024 is de Omgevingswet ingevoerd, de grootste stelselwijziging van de afgelopen jaren in Nederland. Dit zorgde het afgelopen jaar voor een dubbele werkwijze, waarin een deel van het werk werd uitgevoerd volgens de nieuwe Omgevingswet en het bijbehorende stelsel, terwijl lopende zaken nog volgens het oude recht moesten worden afgehandeld.

De overgang naar een nieuw VTH-systeem heeft in 2024 niet als gepland plaatsgevonden, omdat de implementatie in februari 2025 is beëindigd. In 2024 heeft de ODG gewerkt met de al opgeleverde onderdelen van het systeem, aangevuld met workarounds en tijdelijke processen.

2.2 Seveso-programma (Seveso Noord)

Dit programma heeft betrekking op de uitvoering van de VTH-taken voor zogenaamde majeure risicobedrijven in Noord-Nederland. Deze bedrijven werken met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen of hebben deze stoffen in opslag, daarom vallen zij onder het Besluit risico's zware ongevallen. RIE-4 bedrijven zijn complexe chemiebedrijven, die werken met milieuverontreinigende stoffen. Daarom vallen zij onder categorie 4 van de Richtlijn Industriële Emissies.

2.2.1 Missie

De ODG voert in opdracht van de drie noordelijke provincies de VTH taken uit met als doel om zware ongevallen bij en milieuschade door de majeure risicobedrijven te voorkomen.

2.2.2 Ontwikkelingen

In 2024 zijn alle geplande Seveso-inspecties bij de majeure risicobedrijven in Groningen, Fryslân en Drenthe uitgevoerd. Vrijwel alle Seveso-inrichtingen hebben daarnaast ook een reguliere milieu-inspectie gehad.

Naast de al lopende vooroverleggen en procedures bij de al aanwezige bedrijven zijn er vooroverleggen gestart voor een aantal nieuwe initiatieven op het gebied van duurzame energie. De trend dat het aantal Seveso-bedrijven in Noord-Nederland toeneemt, zet door.

Paragrafen

In het Besluit Begroting Verantwoording (BBV) zijn zeven verplichte paragrafen opgenomen voor provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen. Deze paragrafen gaan over:

- Lokale heffingen; *
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- Onderhoud kapitaalgoederen;
- Financiering;
- Bedrijfsvoering;
- Verbonden partijen; *
- Grondbeleid. *

**De paragrafen: lokale heffingen, grondbeleid en verbonden partijen zijn voor de ODG niet relevant en zijn daarom niet opgenomen.*

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

3.1.1 Weerstandsvermogen

De omvang en beschikbaarheid van reserves bepalen mede de mogelijkheden om tegenvallers op te vangen. Uitgangspunt van het beleid voor de omvang van weerstandsvermogen is dat de weerstandscapaciteit tenminste voldoende moet zijn om de gekwantificeerde risico's op te vangen. In de "Gemeenschappelijke Regeling" en de "Nota reserves en voorzieningen" is bepaald dat het weerstandsvermogen bestaat uit de algemene reserve en de post onvoorzien.

De algemene reserve mag maximaal 5% van de jaaromzet bedragen. Voor het jaar 2024 is dit afgerond maximaal € 1.295.000.

3.1.2 Risicobeheersing

Voor het beoordelen van het weerstandsvermogen is inzicht nodig in de omvang en de achtergronden van de risico's en in de aanwezige weerstandscapaciteit. Anders gezegd: het weerstandsvermogen geeft inzicht in de weerstandscapaciteit in relatie tot de risico's. Het BBV definieert dit als volgt:

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de ODG beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.
- alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

De risico's relevant voor het weerstandsvermogen zijn risico's die niet op een andere manier te ondervangen zijn. Reguliere risico's - risico's die zich regelmatig voordoen en die veelal vrij goed meetbaar zijn - maken geen deel uit van de risico's in de paragraaf weerstandsvermogen'.

3.1.3 Begrote risico's

In onderstaande tabel staan de risico's zoals deze begroot waren voor 2024.

Risico-analyse (begroting 2024)	Bedrag	Kans	Bedrag
1. Arbeidsmarkt	€ 300.000	50%	€ 150.000
2. Omgevingswet implementatie	€ 200.000	50%	€ 100.000
3. Energiekosten	€ 100.000	50%	€ 50.000
Totaal			€ 300.000
Weerstandsvermogen			€ 300.000
Dekkingsgraad			100%

3.1.4 Daadwerkelijke realisatie van de begrote risico's

Realisatie Risico-analyse 2024	Bedrag	realisatie	Bedrag
1. Arbeidsmarkt	€ 300.000	50%	€ 150.000
2. Omgevingswet implementatie	€ 200.000	0%	€ -
3. Energiekosten	€ 100.000	0%	€ -
Totaal			€ 150.000
Weerstandsvermogen (31-12-23)			€ 416.000
Dekkingsgraad			277%

3.1.5 Arbeidsmarkt

Dit risico deed en doet zich nog steeds voor. De ODG heeft veel - en met succes - geïnvesteerd in het aantrekken van nieuw personeel. We hebben 78 nieuwe collega's aangenomen (waarvan 41 ingehuurd) en er zijn 58 medewerkers vanwege verloop en het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd bij de ODG uit dienst gegaan (waarvan 36 ingehuurd). Per saldo zijn er 15 meer vaste medewerkers aan de ODG verbonden. Deze investering vraagt iets van de organisatie in termen van tijd en geld én op plekken waar dat kan (risico gestuurd) minder snelle uitvoering van processen.

3.1.6 Uitstel Omgevingswet

Dit risico van uitstel heeft zich niet voorgedaan. De Omgevingswet is op 1 januari 2024 ingevoerd. Echter de Omgevingswet kent nog de nodige implementatie en uitvoering vraagstukken bij bedrijven en bevoegde gezagen blijkens de eerste reflectie rapportage in januari 2025 over 2024 van de evaluatie commissie Omgevingswet.

3.1.7 Energiekosten

De kosten van energie zowel gas als elektra zijn toegenomen, maar niet door extra gebruik. Door het lagere gebruik heeft het risico zich t.o.v. de begroting maar beperkt voor gedaan.

3.1.8 Een vooruitblik op de risico's in 2025

Risico-analyse (risico's 2025)	Bedrag	Kans	Bedrag
1. Incidentele gelden	€ 250.000	70%	€ 175.000
2. Arbeidsmarkt	€ 300.000	50%	€ 150.000
3. Toenemende complexiteit	€ 150.000	50%	€ 75.000
Totaal			€ 400.000
Weerstandsvermogen (31-12-24)			€ 416.000
Dekkingsgraad			104%

Het weerstandsvermogen voor 2025, is gelijk aan het gerealiseerde weerstandsvermogen in 2024 (€ 416.000), omdat ten tijde van het opstellen van deze conceptjaarstukken nog geen keuze gemaakt is voor de bestemming van het resultaat van 2024.

3.2 Financiële kengetallen

Kengetallen geven de verhouding weer tussen onderdelen van begroting en/of balans en helpen bij de beoordeling van onze financiële positie. Deze kengetallen geven inzicht in hoeveel (financiële) ruimte wij hebben om structurele en incidentele lasten te dekken.

De verplicht op te nemen kengetallen in de jaarrekening zijn aangegeven in artikel 11 van het BBV en in onderstaande tabel berekend en toegelicht. Aangezien de ODG geen grondexploitatie kent en geen eigen heffingen heeft, zijn de kengetallen voor grondexploitatie en belastingcapaciteit niet opgenomen.

Kengetallen	Realisatie 2024	Realisatie 2023
Netto schuldenquote	-0,52%	1,36%
Netto schuldenquote(gecorrigeerd)	-0,52%	1,36%
Solvabiliteitsratio	10,77%	6,15%
Grondexploitatie	Nvt	Nvt
Structurele exploitatieruimte	1,27%	-0,02%
Belastingcapaciteit	Nvt	Nvt

3.2.1 Netto schuldquote (gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen)

De netto schuldquote geeft de verhouding van de schuldenlast van de ODG ten opzichte van de jaarlijkse baten weer. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Zie regeling kengetallen, alinea 2 nota van toelichting.

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen, wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven. Aangezien de ODG geen leningen heeft verstrekt, is de netto schuldquote gelijk aan voor leningen gecorrigeerde netto schuldquote.

Netto schuldquote	Realisatie 2024	Realisatie 2023
Vaste schulden	€ -	€ -
Netto vlottende schuld	€ 3.150.000	€ 3.046.000
Overlopende passiva	€ 2.417.000	€ 2.039.000
Financiële activa excl. verstrekte leningen	€ -	€ -
Uitzettingen < 1 jaar	€ -3.981.000	€ -4.079.000
Liquide middelen	€ -	€ -
Overlopende activa	€ -1.722.000	€ -679.000
Saldo	€ -136.000	€ 327.000
Totale baten (exclusief mutatie reserves)	€ 25.912.000	€ 24.107.000
Saldo / totale baten	-0,52%	1,36%

3.2.2 Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de ODG in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Onder het eigen vermogen verstaan we de algemene reserve en de overige bestemmingsreserves en het resultaat uit het overzicht baten en lasten. Een solvabiliteit tussen 25% en 40% is goed. De solvabiliteit van de ODG voldoet hier niet aan. Dit brengt echter geen risico met zich mee daar de ODG een gemeenschappelijke regeling is.

Solvabiliteitsratio	Realisatie 2024	Realisatie 2023
Eigen vermogen	€ 685.000	€ 336.000
Balanstotaal	€ 6.359.000	€ 5.460.000
Solvabiliteitsratio	10,77%	6,15%

3.2.3 Structurele exploitatieruimte

Voor de structurele exploitatieruimte geldt dat structureel evenwicht een voorwaarde is voor het toepassen van repressief toezicht. Dit betekent dat structurele lasten inclusief structurele toevoegingen aan bestemmingsreserves maximaal gelijk mogen zijn aan de structurele baten inclusief onttrekkingen aan bestemmingsreserves. Het saldo van structurele baten en lasten wordt nominaal weergegeven en als percentage van de totale baten.

Structurele exploitatieruimte	Realisatie 2024	Realisatie 2023
Totale structurele lasten	€ 25.583.000	€ 23.990.000
Totale structurele baten	€ 25.913.000	€ 23.986.000
Totale structurele toevoegingen reserves	€ -	€ -
Totale structurele onttrekkingen reserves	€ -	€ -
Gerealiseerde totaalsaldo baten	€ 25.912.000	€ 24.107.000
Structurele exploitatieruimte	1,27%	-0,02%

3.3 Financiering

Volgens de wet FIDO (Wet Financiering Decentrale Overheden) is iedere gemeenschappelijke regeling verplicht om een financieringsparagraaf in haar begroting en jaarrekening op te nemen. Daarin worden de ontwikkelingen aangegeven met betrekking tot treasury, geldleningen, kasgeldlimiet en renterisiconorm.

3.3.1 Treasury beleid

De treasury functie van de ODG dient tot:

- Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
- Het beschermen van vermogens- en renteresultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's, liquiditeitsrisico's en kredietrisico's;
- Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
- Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet FIDO respectievelijk de limieten en richtlijnen van dit statuut.

Het treasury beleid is nader uitgewerkt in het treasury statuut.

3.3.2 Geldleningen

Aangezien de provincie Groningen het betalingsverkeer en financiering voor de ODG regelt, maakt de ODG voor de schommelingen in de liquiditeitspositie gebruik van de financiële middelen van de provincie Groningen. De hiervoor aan de provincie te betalen vergoeding op de rekening-courant verhouding is lager dan de geldende markttrente.

3.3.3 Kasgeldlimiet

Het kasgeldlimiet geeft aan in welke mate in de financiering van investeringen mag worden voorzien in de vorm van kortlopende middelen. Volgens de Wet FIDO bedraagt de kasgeldlimiet van gemeenschappelijke regelingen 8,2% van het begrotingstotaal.

De ODG heeft, gelet op het feit dat zijn bankiert bij de provincie Groningen, toestemming gekregen tot overschrijding van de kasgeldlimiet. Het verloop van het kasgeldlimiet was in 2024 als volgt:

Kasgeldlimiet	kwartaal 1	kwartaal 2	kwartaal 3	kwartaal 4
Omvang begroting	€ 25.033.000	€ 25.033.000	€ 25.033.000	€ 25.033.000
1. Kasgeldlimiet in %	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%
in bedragen	€ 2.053.000	€ 2.053.000	€ 2.053.000	€ 2.053.000
2. Omvang vlottende schuld opgenomen gelden < 1 jaar	€ 2.967.000	€ 3.455.000	€ 3.676.000	€ 5.675.000
schuld in rekening courant	€ -	€ -	€ -	€ -
	€ 2.967.000	€ 3.455.000	€ 3.676.000	€ 5.675.000
3. Vlottende middelen kasgelden	€ -	€ -	€ -	€ -
tegoeden in rekening courant	€ 693.000	€ 1.625.000	€ 1.622.000	€ 2.656.000
overige uitstaande gelden < 1 jaar	€ 2.451.000	€ 1.470.000	€ 1.867.000	€ 3.047.000
	€ 3.144.000	€ 3.095.000	€ 3.489.000	€ 5.703.000
4. Toets kasgeldlimiet totaal netto vlottende schuld (2-3)	€ -177.000	€ 360.000	€ 187.000	€ -28.000
toegestane kasgeldlimiet (1)	€ 2.053.000	€ 2.053.000	€ 2.053.000	€ 2.053.000
ruimte	€ 2.230.000	€ 1.693.000	€ 1.866.000	€ 2.081.000

3.3.4 Renterisiconorm

De renterisiconorm schrijft voor hoeveel maximaal geleend mag worden voor een periode langer dan één jaar. De renterisiconorm bedraagt 20% van de vaste schuld (er geldt een drempelbedrag van € 2,5 miljoen). Dat betekent dat in enig jaar 20% van de vaste schuld mag worden vernieuwd. De ODG heeft geen vaste schuld.

Stap	Variabelen Renterisico(norm)	Jaar T:	Jaar T+1:	Jaar T+2:	Jaar T+3:
(1)	Renteherzieningen				
(2)	Aflossingen				
(3)	Renterisico (1+2)	0	0	0	0
(4)	Renterisiconorm	5.006.600	476.000	4.794.200	4.936.400
(5a)=(4>3)	Ruimte onder renterisiconorm	5.006.600	476.000	4.794.200	4.936.400
(5b)=(3>4)	Overschrijding renterisiconorm				
Berekening	Renterisiconorm				
(4a)	Begrotingstotaal jaar T	25.033.000	2.380.000	23.971.000	24.682.000
(4b)	Percentage	20%	20%	20%	20%
	Regeling	gemeenschappelijke regeling			
(4)=(4ax4b/100)	Renterisiconorm (van alleen jaar T)	5.006.600	476.000	4.794.200	4.936.400

3.3.4 Schatkistbankieren

De ODG maakt voor het schatkistbankieren gebruik van de provincie Groningen.

3.4 Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering wordt beschouwd als de sturing en beheersing van de beleidsprocessen en de ondersteunende processen. Over de beleidsprocessen en de daaruit voortkomende prestaties en maatschappelijke doelen wordt gerapporteerd in de verschillende beleidsprogramma's. In deze paragraaf geven wij - conform artikel 14 van het BBV - inzicht in de relevante ontwikkelingen van de ondersteunende processen en bedrijfsmiddelen en de rechtmatigheid.

Ten aanzien van rechtmatigheid blijft de ODG binnen de afgesproken tolerantiegrens ad € 766.890 (3% van de omzet). Er zijn twee onrechtmatigheden geconstateerd, namelijk: jaarlijkse ingekochte licenties voor Digitale Checklists ad € 76.534 en de nacalculatie Seveso ad € 46.000, tezamen € 122.534. Digitale Checklists wordt onderdeel van het nieuwe zaaksysteem en vervalt daarmee in 2026 als overschrijding. De Seveso-eindafrekening is acceptabel vanwege afspraken daarover met het Algemeen Bestuur. Er loopt een evaluatie van de financieringssystematiek van Seveso waarin deze wijze van afrekenen wordt meegenomen.

3.4.1 Controleprotocol

Met de controleverordening is de controle op het financiële beheer en de inrichting van de financiële organisatie geregeld. Deze controle wordt uitgevoerd door de accountant.

De accountant controleert de jaarrekening en moet zich een oordeel vormen over:

De vraag of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de lasten en baten en de grootte en samenstelling van het vermogen. Bij de getrouwheidsvraag gaat het om de vraag of de cijfers kloppen. De rechtmatigheidsvraag is complexer. Het gaat hier om de vraag of de interne - en externe wet- en regelgeving is nageleefd. Deze interne - en externe wet- en regelgeving is opgenomen in het normenkader. Dit normenkader is een bijlage van het Controleprotocol en dient jaarlijks geactualiseerd te worden.

In het Besluit accountantscontrole Decentrale Overheden zijn minimumeisen voor de in de controle te hanteren goedkeuringstoleranties voorgeschreven. De goedkeuringstolerantie is het bedrag dat de som van fouten in de jaarrekening of onzekerheden in de controle aangeeft, die in een jaarrekening maximaal mogen voorkomen, zonder dat de bruikbaarheid van de jaarrekening voor de oordeelsvorming door de gebruikers kan worden beïnvloed.

3.5 Onderhoud kapitaalgoederen

De ODG heeft geen eigen gebouw. De huur van het gebouw aan de Lloydsweg is verlengd tot en met 31 augustus 2034.

3.6 Vennootschapsbelasting voor overheidsondernemingen

Met ingang van 1 januari 2016 zijn overheidsondernemingen belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting (Vpb-plicht). Dit is geregeld in de wet "Modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen". De omgevingsdiensten hebben samen met de Belastingdienst de consequenties van de wetsaanpassing besproken. Het resultaat van dit overleg is dat, wanneer een Omgevingsdienst kan aantonen dat de overheidstaken op basis van wetgeving zijn uitgevoerd en dat op alle andere (commerciële) activiteiten geen winst is behaald, een Omgevingsdienst geen Vpb aangifte hoeft te doen.

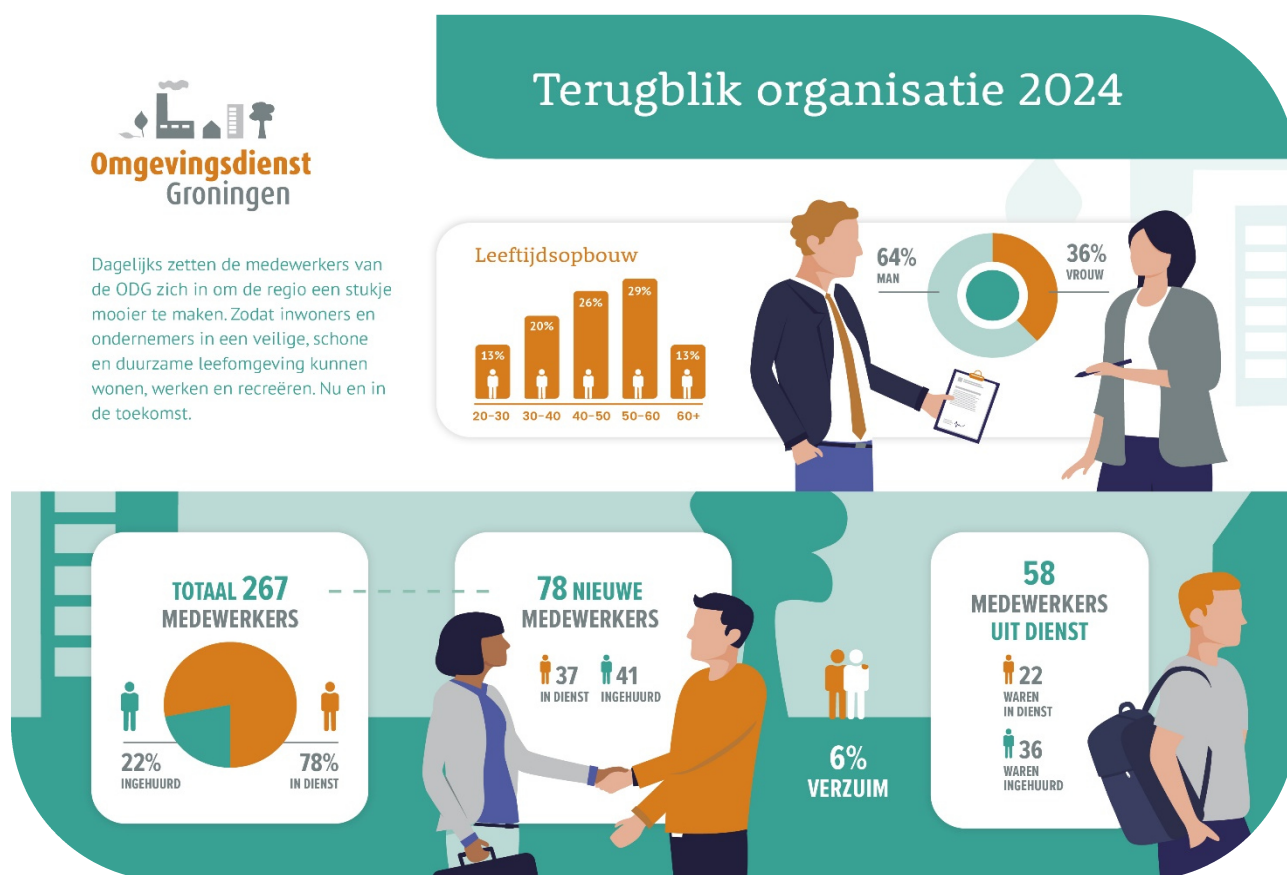
De ODG kan voor 2024 aantonen dat de overheidstaken op basis van wetgeving zijn uitgevoerd en dat op alle overige activiteiten geen winst is behaald. De ODG hoeft daarom geen Vpb aangifte te doen.

3.7 Personeel

3.7.1 Medewerkers

In totaal werken 267 personen voor de ODG. Hiervan waren 207 medewerkers in vaste dienst en werden 60 personen ingehuurd. We hebben 78 nieuwe collega's aangenomen (waarvan 41 ingehuurd) en er zijn 58 medewerkers vanwege verloop en het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd bij de ODG uit dienst gegaan (waarvan 36 ingehuurd). In 2024 was het verzuim 6%. De man-vrouw-verdeling was 64%-36%.

Onderstaande afbeelding, ontwikkeld voor onze jaarrapportage 2024 voor deelnemers, geeft een overzicht van ons personeelsbestand. Hierin zijn onder andere het aantal medewerkers, de inhuur, instroom en uitstroom, evenals het ziekteverzuim weergegeven.

3.7.2 Stagiaires

In 2024 zijn er 2 stagiair gestart. De stagiair die in 2023 is gestart heeft de opdracht in 2024 afgerond.

3.7.3 Prestaties

In zogenaamde planningsgesprekken maken leidinggevenden met de medewerkers afspraken over de te leveren jaarlijkse prestaties. Deze bijdragen worden vastgelegd in een planningsgesprek. Onder andere op basis hiervan worden beoordelingsgesprekken gevoerd.

3.7.4 Geschillen

De Regionale Geschillencommissie Groningen heeft in 2024 geen geschillen behandeld.

3.7.4.1 Vertrouwenspersoon

Er zijn in 2024 wel gesprekken gevoerd met de vertrouwenspersoon, maar dit heeft niet tot een formele klacht geleid

3.7.5 Opleidingsplan en kwaliteitscriteria

In 2024 zijn er extra opleidingen geweest i.v.m. instroom nieuwe medewerkers en MD traject management. Dit is met name in het laatste kwartaal 2024 aan de orde geweest. De oude 2% regel is niet meer van toepassing. De ODG begroot nu op aanname gebaseerd op het verleden en plannen die bekend zijn vanuit de teams voor opleidingen. De ODG voldeed eind 2024 aan de toen geldende kwaliteitscriteria.

3.7.6 Bedrijfsongevallen

Er heeft zich in 2024 geen bedrijfsongeval voorgedaan.

4. Jaarrekening

In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de baten en lasten in 2024. Eerst op totaalniveau en vervolgens uitgesplitst per programma.

Totaal	Begroting 2024	Begroting 2024 na wijziging	Realisatie	Verschil	Voordeel/ Nadeel
Lasten					
VTH & Seveso -taken (personeel en materieel)	€ 16.961.000	€ 16.705.000	€ 16.548.000	€ 157.000	V
Overhead (personeel en materieel)	€ 5.792.000	€ 6.116.000	€ 6.290.000	€ -174.000	N
Overhead meerwerk & Projecten	€ 537.000	€ 838.000	€ 723.000	€ 115.000	V
Meerwerk & projecten	€ 1.313.000	€ 2.101.000	€ 1.767.000	€ 334.000	V
Toelagen	€ 156.000	€ 156.000	€ 81.000	€ 75.000	V
Overige lasten	€ 174.000	€ 174.000	€ 154.000	€ 20.000	V
Onvoorzien	€ 100.000	€ 100.000	€ -	€ 100.000	V
Totaal	€ 25.033.000	€ 26.190.000	€ 25.563.000	€ 627.000	V
Baten					
Bijdrage VTH & Seveso-taken	€ -22.833.000	€ -22.901.000	€ -23.066.000	€ 165.000	V
Meerwerk & project	€ -1.850.000	€ -2.939.000	€ -2.490.000	€ -449.000	N
Toelagen	€ -156.000	€ -156.000	€ -81.000	€ -75.000	N
Treasury	€ -	€ -	€ -121.000	€ 121.000	V
Overige baten	€ -174.000	€ -174.000	€ -154.000	€ -20.000	N
Totaal	€ -25.013.000	€ -26.170.000	€ -25.912.000	€ -258.000	N
Saldo van lasten en baten					
Saldo van lasten en baten	€ 20.000	€ 20.000	€ -349.000	€ 369.000	V
Totaal	€ 20.000	€ 20.000	€ -349.000	€ 369.000	V
Reserve mutaties					
Ontrekkingen aan reserves:					
Reserve Algemeen	€ -	€ -	€ -	€ -	
Reserve Arbeidsvoorwaarden	€ -20.000	€ -20.000	€ -20.000	€ -	
Saldo reservemutaties	€ -20.000	€ -20.000	€ -20.000	€ -	
Saldo na reservemutaties (voordeel)	€ -	€ -	€ -369.000	€ 369.000	V
Voorgestelde reserve mutaties					
Voorgestelde dotatie aan reserves:					
Algemene reserve	€ -	€ -	€ -	€ -	
Saldo voorgestelde reservemutaties	€ -	€ -	€ -	€ -	
Resultaat na voorgestelde reservemutaties	€ -	€ -	€ -369.000	€ 369.000	V

4.1 Baten en lasten van het VTH-programma in 2024

ODG (excl. Seveso)	Begroting 2024	Begroting 2024 na wijziging	Realisatie	Vershil	Voordeel/ Nadeel
Lasten					
VTH-taken (personeel en materieel incl OH primair proces)	€ 12.452.000	€ 11.965.000	€ 11.739.000	€ 226.000	V
Overhead (personeel en materieel)	€ 3.897.000	€ 4.161.000	€ 4.235.000	€ -74.000	N
Overhead meerwerk & Projecten	€ 510.000	€ 830.000	€ 723.000	€ 107.000	V
Meerwerk & projecten	€ 1.246.000	€ 2.034.000	€ 1.767.000	€ 267.000	V
Toelagen	€ 156.000	€ 156.000	€ 81.000	€ 75.000	V
Overige lasten	€ 174.000	€ 174.000	€ 154.000	€ 20.000	V
Onvoorzien	€ 100.000	€ 100.000	€ -	€ 100.000	V
Totaal	€ 18.535.000	€ 19.420.000	€ 18.699.000	€ 721.000	V
Baten					
Bijdrage VTH-taken(personeel, materieel en OH)	€ -16.428.000	€ -16.205.000	€ -16.202.000	€ -3.000	N
Meerwerk & projecten	€ -1.757.000	€ -2.865.000	€ -2.490.000	€ -375.000	N
Toelagen	€ -156.000	€ -156.000	€ -81.000	€ -75.000	N
Treasury	€ -	€ -	€ -121.000	€ 121.000	V
Overige baten	€ -174.000	€ -174.000	€ -154.000	€ -20.000	N
Totaal	€ -18.515.000	€ -19.400.000	€ -19.048.000	€ -352.000	N
Saldo van lasten en baten					
Saldo van lasten en baten	€ 20.000	€ 20.000	€ -349.000	€ 369.000	V
Totaal	€ 20.000	€ 20.000	€ -349.000	€ 369.000	N
Reserve mutaties					
Onttrekkingen aan reserves:					
Reserve Algemeen	€ -	€ -	€ -	€ -	
Reserve Arbeidsvoorwaarden	€ -20.000	€ -20.000	€ -20.000	€ -	
Saldo reservemutaties	€ -20.000	€ -20.000	€ -20.000	€ -	
Saldo na reservemutaties (voordeel)	€ -	€ -	€ -369.000	€ 369.000	V
Voorgestelde reserve mutaties					
Voorgestelde dotatie aan reserves:					
Algemene reserve	€ -		€ -	€ -	
Saldo voorgestelde reservemutaties	€ -	€ -	€ -	€ -	
Resultaat na voorgestelde reservemutaties	€ -	€ -	€ -369.000	€ 369.000	V

4.2 Baten en lasten van het Seveso-programma in 2024

Seveso-taken (personeel en materieel)	Begroting 2024	Begroting 2024 na wijziging	Realisatie	Vershil	Voordeel/ Nadeel
Lasten					
Seveso-taken (personeel en materieel)	€ 4.509.000	€ 4.742.000	€ 4.809.000	€ -67.000	N
Overhead (personeel en materieel)	€ 1.895.000	€ 1.955.000	€ 2.055.000	€ -100.000	N
Overhead meerwerk & Projecten(personeel en materieel)	€ 27.000	€ 27.000	€ -	€ 27.000	V
Projecten	€ 67.000	€ 48.000	€ -	€ 48.000	V
Totaal	€ 6.498.000	€ 6.772.000	€ 6.864.000	€ -92.000	N
Baten					
Bijdrage Seveso-taken	€ -6.404.000	€ -6.697.000	€ -6.864.000	€ 167.000	V
Projecten	€ -94.000	€ -75.000	€ -	€ -75.000	N
Totaal	€ -6.498.000	€ -6.772.000	€ -6.864.000	€ 92.000	V
Saldo van lasten en baten					
Saldo van lasten en baten	€ -	€ -	€ -	€ -	
Totaal	€ -	€ -	€ -	€ -	

4.3 Toelichting op de baten en lasten

4.3.1 VTH- en Seveso-taken

VTH & Seveso-taken	Begroting 2024	Begroting 2024 na wijziging	Realisatie	Verschil	Voordeel/Nadeel
Lasten					
VTH & brzo-taken (personeel en materieel)	€ 16.961.000	€ 16.705.000	€ 16.548.000	€ 157.000	V
Totaal	€ 16.961.000	€ 16.705.000	€ 16.548.000	€ 157.000	V

De personele en materiele kosten voor het totaal zijn € 157.000 lager dan begroot. Dit voordeel is ontstaan de lagere personele kosten in het primaire proces (VTH-programma).

Overhead

Overhead	Begroting 2024	Begroting 2024 na wijziging	Realisatie	Verschil	Voordeel/Nadeel
Lasten					
Overhead (personeel en materieel)	€ 5.792.000	€ 6.116.000	€ 6.290.000	€ -174.000	N
Totaal	€ 5.792.000	€ 6.116.000	€ 6.290.000	€ -174.000	N

De personeelskosten overhead en materieel bevatten de kosten voor directie, MT, afdeling Ondersteuning, materiele kosten inclusief ICT. Deze zijn € 174.000 hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door hogere afschrijvingen voor het deel van het VTH-systeem dat reeds geactiveerd was, de termijn van de afschrijving is van 5 jaar terug gebracht naar 2 jaar (€ 87.000), kosten voor juridische bijstand (€ 44.000) en wervingskosten (€ 43.000 hoger dan begroot).

4.3.2. Overhead meerwerk en projecten

Overhead meerwerk & projecten	Begroting 2024	Begroting 2024 na wijziging	Realisatie	Verschil	Voordeel/Nadeel
Lasten					
Overhead meerwerk & Projecten	€ 537.000	€ 838.000	€ 723.000	€ 115.000	V
Totaal	€ 537.000	€ 838.000	€ 723.000	€ 115.000	V

De overhead op meerwerk & projecten is € 115.000 lager uitgevallen dan begroot, dit wordt veroorzaakt door lagere projectopbrengsten.

4.3.3. Meerwerk en Projecten

Meerwerk & projecten	Begroting 2024	Begroting 2024 na wijziging	Realisatie	Verschil	Voordeel/Nadeel
Lasten					
Meerwerk & projecten	€ 1.313.000	€ 2.101.000	€ 1.767.000	€ 334.000	V
Totaal	€ 1.313.000	€ 2.101.000	€ 1.767.000	€ 334.000	V

4.3.4 Meerwerk en Projecten bestaat uit:

- Specifieke uitkering Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel (SPUK IBP);
- Specifieke uitkering Toezicht en Handhaving Energiebesparende maatregelen (SPUK THE);
- Project GSP-project (Eemshaven/Oosterhorn);
- Meerwerk werkzaamheden t.b.v. RWE;
- Kleine meerwerkopdrachten van de (VTH) bevoegde gezagen.

De totale SPUK vielen in 2024 lager uit dan begroot (€ 334.000, exclusief overhead). Door het lager uitvallen van de opbrengsten zijn de kosten navenant lager. SPUK IBP is in 2024 afgerond.

4.3.5 Toelagen

Toelagen	Begroting 2024	Begroting 2024 na wijziging	Realisatie	Verschil	Voordeel / Nadeel
Lasten					
Toelagen	€ 156.000	€ 156.000	€ 81.000	€ 75.000	V
Totaal	€ 156.000	€ 156.000	€ 81.000	€ 75.000	V

Conform de uitgangspunten in het bedrijfsplan uit 2013 behouden medewerkers die zijn overgekomen van deelnemers van de ODG hun recht op de vergoeding behorende bij de uitlooprangen en eventuele garantietoelagen. Deze bedragen komen voor rekening van de oorspronkelijke deelnemer en worden doorbelast door de ODG aan deze deelnemer. De toelagen vallen lager uit omdat veel medewerkers wiens toelage te verhalen is uit dienst zijn bij de ODG. Tegenover deze kosten staat - vanwege het kunnen doorbelasten - een gelijke opbrengst. Per saldo heeft zowel het nadeel (lagere opbrengsten als het voordeel (lagere kosten) geen effect.

4.3.6 Overige lasten

Overige lasten	begroting 2024	Begroting 2024 na wijziging	Realisatie	Verschil	Voordeel Nadeel
Lasten					
Overige lasten	€ 174.000	€ 174.000	€ 154.000	€ 20.000	V
Totaal	€ 174.000	€ 174.000	€ 154.000	€ 20.000	V

Er zijn minder detacheringen geweest van VTH-medewerkers dan in 2023. Tegen over deze lagere lasten staan lagere inkomsten van dezelfde omvang zodat er geen voor- of nadelig effect is. Wel is er bij lagere opbrengsten minder dekking voor gebudgetteerde vaste overhead kosten.

4.3.7 Onvoorzien

Onvoorzien	Begroting 2024	Begroting 2024 na wijziging	Realisatie	Verschil	Voordeel / Nadeel
Lasten					
Onvoorzien	€ 100.000	€ 100.000	€ -	€ 100.000	V
Totaal	€ 100.000	€ 100.000	€ -	€ 100.000	V

De post onvoorzien is bedoeld ter dekking van onvoorziene uitgaven. Deze hebben zich ook specifiek voorgedaan in 2024, maar zijn (zoals beschreven in de BBV) geboekt op de specifieke posten, waardoor voor de post onvoorzien een voordeel ontstaat. Dit voordeel is verrekend met hogere kosten op de andere posten.

4.3.8 Melding wet topinkomens

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op de ODG. Het voor de ODG toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024 € 233.000. Dit maximum is van toepassing op de directeur en de plaatsvervangend directeur. Voor de leden van het algemeen en dagelijks bestuur bedraagt het WNT-maximum 10% van het bezoldigingsmaximum (€ 23.300) en voor de voorzitter van het algemeen/dagelijks bestuur 15% (€ 34.950).

Voor de bezoldiging van topfunctionarissen geldt naast de maximering een publicatieverplichting in de jaarrekening. Dit geldt eveneens voor bezoldiging van niet-topfunctionarissen, indien zij de maximale bedragen van topfunctionarissen overschrijden. Zowel het Dagelijks Bestuur als het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Groningen wordt gevormd door leden die deze functie vervullen vanuit de rol van lid van een College van Burgemeesters en Wethouders of Gedeputeerde Staten. Voor alle leden van het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Groningen geldt dat de omvang van het dienstverband (in FTE) nihil bedraagt. Bestuursleden ontvangen geen vergoeding voor de werkzaamheden verricht voor de Omgevingsdienst Groningen.

Daarnaast is geen sprake van belastbare onkostenvergoedingen en/of uitgekeerde beloningen betaalbaar op termijn. Dit betekent dat de bezoldiging over 2024 voor alle leden van het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Groningen nihil bedraagt.

De heer Melse is in de jaarrekening 2023 abusievelijk opgevoerd als Hoofd Primair Proces-ad interim, de heer Melse heeft deze functie nooit de praktijk bekleed en had daarom niet moeten worden opgenomen als topfunctionaris in het kader van de WNT.

Gegevens 2024		
bedragen x € 1	A.Schepers	E. Hulst
Functiegegevens ⁵	Directeur-Secretaris	Plaatsvervangend Directeur-Secretaris
Aanvang ⁶ en einde functievervulling in 2024	01/10 – 31/12	01/01– 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) ⁷	1,0	1,0
Dienstbetrekking? ⁸	nee	ja
Bezoldiging ⁹		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	53.983	103.405
Beloningen betaalbaar op termijn	0	16.660
<i>Subtotaal</i>	53.983	120.065
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹⁰	58.568	233.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag ¹¹	0	0
Bezoldiging	53.983	120.065
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan ¹²	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling ¹³	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2023		
bedragen x € 1	A. Schepers	E. Hulst
Functiegegevens ⁵	Directeur-Secretaris	Plaatsvervangend Directeur-Secretaris
Aanvang ⁶ en einde functievervulling in 2023		01/08– 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) ⁷		1,0
Dienstbetrekking? ⁸	nee	ja
Bezoldiging ⁹		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		38.717
Beloningen betaalbaar op termijn		5.646
<i>Subtotaal</i>		44.363
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹⁰		85.540
Bezoldiging		44.363

Gegevens 2024		
bedragen x € 1		
A. Schepers		
Functiegegevens ³	Directeur-Secretaris	
Kalenderjaar ⁴	2024	2023
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	01-01 t/m 30-09	01-10 t/m 31-12
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar ⁵	9	3
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar ⁶	1179	395
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar ⁷	€ 212	€ 212
Maxima op basis van de normbedragen per maand ⁸	232.800	88.500
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12 ⁹	<i>óf indien dit lager is</i>	
	321.300	
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)		
Bezoldiging in de betreffende periode	184.895	62.212
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12 ¹⁰	247.107	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag ¹¹	N.v.t.	
Bezoldiging	247.107	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan ¹²	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling ¹³	N.v.t.	

Overzicht van topfunctionarissen

NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE	Aanvang en einde functievervulling in 2024
dhr. A. Schmaal	lid AB/DB voorzitter	1/1 - 31/12
Mw. M. Wijnja	lid AB/DB	1/1 - 31/12
dhr. G. Borgesius	lid AB/DB	1/1 - 31/12
dhr. H.J. Kuper	lid AB	1/1 - 31/12
dhr. A. Nolles	lid AB	1/1 - 31/12
dhr. P. Prins	lid AB	1/1 - 31/12
dhr. H. Haze	lid AB	1/1 - 31/12
dhr. E. Drenth	lid AB	1/1 - 15/06
Mw. E van der Burg	lid AB	15/6 - 31/12
dhr. G. Engelkens	lid AB	1/1 - 31/12
dhr. J. Kuin	lid AB	1/1 - 31/12
dhr. B. Wierenga	lid AB	1/1 - 31/12

4.3.9 Rechtmatigheid

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening van de ODG worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijkt een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden- en misbruik- en oneigenlijk gebruikcriterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het Dagelijks Bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruikcriterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders, zoals de begroting en omgevingsdienstverordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag, omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het Algemeen Bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 766.890. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Bevinding

Het Algemeen Bestuur stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen, € 122.534 bedraagt. Dit is lager dan de daarvoor gestelde grens van € 766.890. Van de niet-rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het Algemeen Bestuur een bedrag van € 46.000 acceptabel op basis van door het Algemeen Bestuur gemaakte afspraken.

Balans

ACTIVA	31-12-2024		31-12-2023	
Vaste activa				
Materiële vaste activa				
Investerings met een economisch nut	€ 656.000	€ 656.000	€ 702.000	€ 702.000
Totaal vaste activa		€ 656.000		€ 702.000
Vlottende activa				
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar				
- Vorderingen op openbare lichamen	€ 1.304.000		€ 1.520.000	
- Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	€ 2.655.000		€ 2.527.000	
- overige vorderingen	€ 22.000	€ 3.981.000	€ 32.000	€ 4.079.000
Overlopende activa				
- overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.	€ 1.722.000	€ 1.722.000	€ 679.000	€ 679.000
Totaal vlottende activa		€ 5.703.000		€ 4.758.000
Totaal algemeen		€ 6.359.000		€ 5.460.000

PASSIVA	31-12-2024		31-12-2023	
Vaste passiva				
Eigen vermogen				
Algemene reserve	€ 316.000		€ 300.000	
Bestemmingsreserves	€ -		€ 20.000	
Gerealiseerde resultaat	€ 369.000		€ 16.000	
		€ 685.000		€ 336.000
Voorzieningen				
Voorziening spaarverlof	€ 107.000		€ 39.000	
		€ 107.000		€ 39.000
Totaal vaste passiva		€ 792.000		€ 375.000
Vlottende passiva				
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar				
Overige schulden	€ 3.150.000		€ 3.046.000	
		€ 3.150.000		€ 3.046.000
Overlopende passiva				
Ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren van:				
- Europese overheidslichamen				
- Het Rijk				
- Overige Nederlandse overheidslichamen	€ 2.417.000		€ 2.039.000	
		€ 2.417.000		€ 2.039.000
Totaal vlottende passiva		€ 5.567.000		€ 5.085.000
Totaal algemeen		€ 6.359.000		€ 5.460.000

5.1 Waarderingsgrondslagen

De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling met inachtneming van het 'Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeente' (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door het bestuur de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld. Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen is het nodig dat het bestuur en leiding van onze organisatie zich over verschillende zaken een oordeel vormt en dat deze schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Inherent aan het maken van schattingen is dat de werkelijke uitkomst kan afwijken.

5.2 Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op een andere wijze een verplichting opgenomen. Er is wel een voorziening opgenomen voor spaarverlof. Per kwartaal wordt het verloop hierop gemonitord. In de begroting 2025 houden we rekening met een toename. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties), dient wel een verplichting te worden opgenomen.

5.3 Grondslagen voor het opstellen van de balans

5.3.1 Vaste activa

Materiële vaste activa met economisch nut en overige investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten). Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Investeringen, zoals hieronder zijn opgenomen, worden met ingang van het jaar nadat de investering is gereed gekomen of is verworven, op jaarbasis afgeschreven. De afschrijving geschiedt lineair. De volgende afschrijvingstermijnen worden gehanteerd:

Actief	Afschrijvingstermijn in jaren
Technische installaties in gebouwen	15
Veiligheidsvoorzieningen in bedrijfsgebouwen	10
Kantoormeubilair	10
Software, automatiseringsapparatuur en telefooninstallaties	3 tot 5
Verbouwingen	1 tot 10*

**Termijn is afhankelijk van looptijd huurcontract, inclusief optietermijn verlenging*

5.3.2 Vlottende activa

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

5.3.3 Liquide middelen

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

5.3.4 Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

5.4 Toelichting balans

5.4.1 Materiele vaste activa

Materiele activa bestaan uit de volgende investeringen met een economisch nut.

Bedragen	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Bedrijfsgebouwen	342.000	28.000
Machines, apparaten, installaties	16.000	17.000
Overige materiële vaste activa	298.000	657.000
Totaal	656.000	702.000

Het VTH-systeem is voor een beperkt deel geactiveerd. Het betreft hier het deel waarvan de ODG het intellectueel eigendom heeft. In de basis is het VTH-systeem een Saas-oplossing waarvan bijna alle kosten gedekt worden uit de bijdragen van de bevoegde gezagen en de algemene reserve. Omdat het Algemeen Bestuur op 19 februari 2025 heeft besloten om de implementatie van het VTH-systeem te beëindigen is de afschrijvingstermijn aangepast naar 2 jaar en is er een extra afschrijving gedaan van € 165.000.

Onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met economisch nut weer.

Bedragen	Boekwaarde 31-12-2023	Investeren	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2024
Bedrijfsgebouwen	28.000	331.000	-	17.000	-	-	342.000
Machines, apparaten, installaties	17.000	10.000	-	11.000	-	-	16.000
Overige materiële vaste activa	657.000	-	-	359.000	-	-	298.000
Totaal	702.000	341.000	-	387.000	-	-	656.000

Afschrijvingen starten na het jaar van investeringen. De voorgenomen investeringen in het gebouw zijn doorgeschoven naar 2025.

5.4.2 Vlottende activa

Uitzettingen met een rente-typische looptijd korter dan één jaar. De in balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden.

Bedragen	Balanswaarde 31-12-2024	Voorziening oninbaar	Balanswaarde 31-12-2023
Vorderingen op openbare lichamen	1.304.000	-	1.520.000
Rekening-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen	2.655.000	-	2.527.000
Overige vorderingen	22.000	-	32.000
Totaal	3.981.000	-	4.079.000

Rekening-courantverhouding met niet financiële instellingen betreft de rekening-courantverhouding met Provincie Groningen.

Vorderingen op openbare lichamen			
Onderliggende aard	Debiteuren	Nog te factureren	Totaal
Deelnemersbijdragen	0	167.000	167.000
Meerwerk & projecten	167.000	773.000	940.000
Doorbelastingen	4.000	110.000	114.000
Toelagen	20.000		20.000
RUDD	5.000	0	5.000
FUMO	3.000	0	3.000
Overig	0	55.000	55.000
Totaal	199.000	1.105.000	1.304.000

5.4.3 Overige vorderingen op openbare lichamen

Naast de eindafrekening Seveso van € 167.000, betreft dit onder andere vorderingen op ODNL, DCMR, OD Drenthe en de FUMO in het kader van diverse samenwerkingen (€ 122.000), toelagen personeel € 20.000. Voor Meerwerk & Projecten een bedrag van € 940.000 aangevuld met een overige vordering van € 55.000 voor detachering van medewerkers.

5.4.4 Liquide middelen

De ODG heeft geen eigen bankrekening en houdt geen kas aan.

5.4.5 Overlopende activa

De overlopende activa betreffen:

Bedragen	Balanswaarde 31-12-2023	vrijgevallen	toevoeging	Balanswaarde 31-12-2024
Vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	679.000	-679.000	1.722.000	1.722.000
Totaal	679.000	-679.000	1.722.000	1.722.000

In 2024 is € 1.722.000 aan facturen betaald die ten laste dienen te komen van het volgende begrotingsjaar, dit betreft:

- Overige vooruitbetaalde kosten ad € 142.000 voor onder andere verzekeringen, opleidingen, abonnementen, automatisering.
- De vooruitbetaalde kosten voor het nieuwe zaaksysteem bedragen € 1.580.000

5.4.6 Vaste passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

Bedragen	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Algemene reserve	316.000	300.000
Bestemmingsreserves	-	20.000
Gerealiseerde resultaat	369.000	16.000
Totaal	685.000	336.000

Het verloop van het eigen vermogen is als volgt:

Bedragen	Boekwaarde 31-12-2023	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Toevoeging	Onttrekking	Resultaat voor bestemming boekjaar	Boekwaarde 31-12-2024	Voorgestelde dotatie	Boekwaarde 31-12-2024 na voorgestelde mutaties
Algemene reserve	300.000	16.000	-	-	-	316.000	-	316.000
	300.000	16.000	-	-	-	316.000	-	316.000
Bestemmingsreserves								
Reserve Arbeidsvoorwaarden	20.000	-	-	-20.000	-	-	-	-
	20.000	-	-	-20.000	-	-	-	-
Resultaat voor bestemming 2024	16.000	-16.000	-	-	369.000	369.000	-	369.000
	16.000	-16.000	-	-	369.000	369.000	-	369.000
Totaal	336.000	-	-	-20.000	369.000	685.000	-	685.000

Bestemmingsreserve

Er is in voorgaande jaren (vanaf 2019) een bestemmingreserve vitaliteit (arbeidsvoorwaarden) gevormd voor een groep oudere werknemers ten behoeve van duurzame inzetbaarheid. Jaarlijks valt 1/5-deel van deze reserve vrij ten gunste van de exploitatie. In verband met cao wijzigingen en verloop uit 2019 is een nieuwe reserve niet nodig. In 2024 is het laatste deel van reserve vrijgevallen (einde reserve).

Reserve	Doel	Besteding	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Arbeidsvoorwaarden	Het dekken van kosten die voortkomen uit het onderzoek naar het verbeteren (meer marktconform) van de arbeidsvoorwaarden bij de ODG en duurzame inzetbaarheid. Hiervoor werd medio 2019 een onderzoek gestart, waarna het bestuur eind 2019 een besluit genomen heeft.	In 2024 is er € 20.000 besteed aan de ouderenregeling.	-	20.000

Voorziening spaarverlof

In 2023 is er is een voorziening opgenomen voor spaarverlof. Per kwartaal wordt het verloop hierop gemonitord. In de begroting 2025 houden we rekening met een toename. In 2024 is aan de voorziening spaarverlof een bedrag van € 68.000 toegevoegd.

Bedragen	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Voorziening spaarverlof	107.000	39.000
Totaal	107.000	39.000

Bedragen	Boekwaarde 31-12-2023	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2024
Voorziening spaarverlof	39.000	68.000	-	107.000
Totaal	39.000	68.000	-	107.000

5.4.7 Vlottende passiva

Bedragen	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	3.150.000	3.046.000
Overlopende passiva	2.417.000	2.039.000
Totaal	5.567.000	5.085.000

Netto-vlottende schulden met een rente-typische looptijd korter dan 1 jaar:

Bedragen	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	3.150.000	3.046.000
Overlopende passiva	2.417.000	2.039.000
Totaal	5.567.000	5.085.000

5.4.8 Overlopende passiva

Ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren. De eerder verstrekte Specifieke uitkering Toezicht en Handhaving Energiebesparende maatregelen (SPUK THE) is nog niet volledig gebruikt en mag conform voorwaarden worden doorgeschoven worden naar 2026. De Specifieke uitkering Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel (SPUK IBP) is in het jaar 2024 afgerond.

Bedragen	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren:		
Overige Nederlandse Overheidslichamen	2.417.000	2.039.000
Totaal	2.417.000	2.039.000

In de jaarrekening 2023 is abusievelijk het verkeerde saldo van de overlopende passiva opgenomen. Het juiste bedrag bestaat uit de vooruit ontvangen SPUK uitkering(en) en de vooruit ontvangen bedragen voor het zaakstelsel. Let op hiertegen overstaan de vooruit betaalde kosten zaakstelsel.

5.4.9 Niet in de balans opgenomen verplichtingen

De ODG is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijken, financiële verplichtingen. Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste van deze verplichtingen:

- Huurovereenkomsten
- Operationele leasecontracten
- Overige meerjarige verplichtingen

a. Huurovereenkomsten

De huurtermijn van het pand te Veendam loopt tot 31 augustus 2034. De ODG kan tussentijds opzeggen per 31 augustus 2029 mits dat 1 jaar van tevoren wordt gedaan. De waarde van de meerjarige verplichting bedraagt nog € 1.304.530.

b. Leasecontracten

Per 1 januari 2020 is de ODG nu een leaseovereenkomst met Van Mossel Lease aangegaan voor de lease van acht bedrijfsauto's tot en met einde 2024. In januari lopen deze contracten af, de totale waarde van de meerjarige verplichtingen aan Van Mossel bedraagt € 7.340 voor de afloop in 2025. Per januari 2025 is er een contract aangegaan met Friesland Lease voor de lease van elektrische voertuigen. Per voertuig is een specifiek en operationeel contract aangegaan. In verband met leveringsproblemen van de autofabrikanten heeft de feitelijke omwisseling nog niet plaatsgevonden. De verwachting is dat de omwisseling in mei 2025 zal plaatsvinden. De totale waarde van de meerjarige verplichting aan Friesland Lease bedraagt € 200.209.

Voor een overzicht wordt verwezen naar onderstaande tabel.

Van Mossel:

Voertuig	aantal	startdatum	aantal maanden	leasebedrag
Toyota Corolla	1	jan-20	60	€ 594,00
Toyota Yaris	3	jan-20	60	€ 354,00
Ford Transit	2	jan-20	60	€ 439,00
Skoda Fabia	1	jan-20	60	€ 436,98
Suzuki Vitara	1	sep-20	60	€ 606,53

Friesland Lease:

Voertuig	aantal	startdatum	aantal maanden	leasebedrag
Opel Corsa	4	mei-25	72	€ 545,61
Opel Combo	1	mei-25	72	€ 582,63
Opel Astra Sport	2	mei-25	72	€ 902,30
Suzuki S-cross	1	mei-25	72	€ 750,14

c. Overige meerjarige verplichtingen

Sinds de start van de dienst in 2013 maakt de ODG gebruik van de diensten van de provincie Groningen op het gebied van IT, HR en Financiën. In 2023 is de dienstverlening geëvalueerd en is besloten om deze te ontvlechten. In 2024 werken de ODG en de provincie in nauwe samenwerking aan het onderzoeken van de mogelijkheden met betrekking tot de dienstverlening voor de genoemde onderdelen, waarbij voldoende tijd wordt genomen om het proces zorgvuldig te doorlopen. Om deze reden is het contract verlengd totdat met wederzijdse instemming kan worden aangepast. Aan het einde van het boekjaar vindt een afrekening plaats op basis van de werkelijke lasten per jaar.

Omdat de looptijd van de verlening met de provincie afhankelijk is van de nieuwe afspraken over de inrichting van de samenwerking, nemen we als meerjarige verplichting telkens de looptijd aan van 1 jaar per 31 december. Dit houdt in dat de meerjarige verplichting voor de financiële-, personele, en salarisadministratie per 31 december € 237.000 bedraagt. De waarde van de meerjarige verplichting voor de inrichting van de infrastructuur en het beheer ICT-voorzieningen bedraagt om dezelfde reden € 542.000 per 31 december 2024.

Datering en opmaak

Veendam, 20 juni 2025

K. Dekker

H. Berends

(voorzitter)

(secretaris)

Vaststelling Algemeen Bestuur

Vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Groningen in de openbare vergadering van 20 juni 2025.

Veendam, 20 juni 2025

K. Dekker

H. Berends

(voorzitter)

(secretaris)

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Groningen

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Groningen te Veendam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2024 als van de activa en passiva van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Groningen op 31 december 2024 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

1. Het overzicht van baten en lasten over 2024.
2. De balans per 31 december 2024.
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2024.
4. De SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen.
5. De bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), de Nota verwachtingen accountantscontrole 2024, het controleprotocol, het normenkader voor de financiële rechtmatigheid dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 14 december 2023 en de Regeling Controleprotocol WNT 2024 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Groningen, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moet in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 255.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado. Op basis van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2024 hebben wij bij de controle van de SiSa-bijlage dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening. In de Nota verwachtingen accountantscontrole 2024 zijn tevens een aantal specifieke controle- en rapportagetoleranties opgenomen, die wij hebben toegepast.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling Controleprotocol WNT 2024. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 12.700 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- Het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Wij hebben onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de SiSa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2024 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling Informatieverstreking SiSa.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel dat de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2024 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling Informatieverstreking SiSa. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2024, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering SiSa-verantwoordingsinformatie 2024 in bijlage 2 van de Regeling Informatieverstreking SiSa. Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening.

Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling.
- Het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen, zoals opgenomen in het normenkader dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 14 december 2023.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving en het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate, maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, de Nota verwachtingen accountantscontrole 2024, het controleprotocol en het normenkader voor de financiële rechtmatigheid dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 14 december 2023, de Regeling Controleprotocol WNT 2024, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeenschappelijke regeling de financiële risico's niet kan opvangen;
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeenschappelijke regeling. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 20 juni 2025

Eshuis Registeraccountants B.V.
Was getekend: drs. H. Kuperus RA

Bijlagen

Bijlage 1: Overzicht van baten en lasten uitgesplitst naar taakveld

Totaal ODG inclusief Seveso					
Lasten	Begr. 2024	2024 na W.	Real. 2024	Afw ijking	Voordeel/Nadeel
0.1 Bestuur	€ 58.000	€ 58.000	€ 42.000	€ 16.000	V
0.4 Overhead (inclusief zaaksysteem)	€ 6.210.000	€ 6.564.000	€ 6.281.000	€ 283.000	V
0.5 Treasury	€ -	€ -	€ -	€ -	-
0.8 Overige baten & lasten	€ 330.000	€ 330.000	€ 81.000	€ 249.000	V
7.4 Milieubeheer	€ 18.435.000	€ 19.238.000	€ 18.950.000	€ 288.000	V
8.3 Bouw en & Wonen	€ -	€ -	€ 208.000	€ -208.000	N
Totaal	€ 25.033.000	€ 26.190.000	€ 25.562.000	€ 628.000	V
Baten	Begr. 2024	2024 na W.	Real. 2024	Afw ijking	Voordeel/Nadeel
0.1 Bestuur	€ -58.000	€ -58.000	€ -58.000	€ -	-
0.4 Overhead (inclusief zaaksysteem)	€ -5.864.000	€ -6.184.000	€ -6.191.000	€ 7.000	V
0.5 Treasury	€ -	€ -	€ -121.000	€ 121.000	V
0.8 Overige baten & lasten	€ -330.000	€ -330.000	€ -335.000	€ 5.000	V
7.4 Milieubeheer	€ -18.761.000	€ -19.598.000	€ -19.037.000	€ -561.000	N
8.3 Bouw en & Wonen	€ -	€ -	€ -171.000	€ 171.000	V
Totaal	€ -25.013.000	€ -26.170.000	€ -25.913.000	€ -257.000	N
Saldo van lasten en baten	Begr. 2024	2024 na W.	Real. 2024	Afw ijking	Voordeel/Nadeel
Saldo van lasten en baten	€ 20.000	€ 20.000	€ -350.000	€ 371.000	V
Reserve Mutaties	Begr. 2024	2024 na W.	Real. 2024	Afw ijking	Voordeel/Nadeel
0.10 Ontrekkingen Milieubeheer	€ -20.000	€ -20.000	€ -20.000	€ -	-
0.10 Stortingen		€ -	€ -	€ -	-
Saldo reservemutaties	€ -20.000	€ -20.000	€ -20.000	€ -	N
Begroot resultaat	Begr. 2024	2024 na W.	Real. 2024	Afw ijking	Voordeel/Nadeel
Begroot resultaat	€ -	€ -	€ -369.000	€ 369.000	V

Bijlage 2: Deelnemersbijdragen

Deelnemersbijdrage	0.1 Bestuur	0.4 Overhead	0.8 Overige baten en lasten	7.4 Milieubeheer	8.3 Bouwen en wonen	Totaal
Eemsdelta	6.505	463.811	11.215	1.316.293	-	1.817.000
Groningen	5.703	406.632	9.832	1.154.020	-	1.593.000
Het Hogeland	4.332	308.867	7.468	876.563	-	1.210.000
Midden-Groningen	8.058	574.594	13.893	1.630.697	-	2.251.000
Oldambt	2.986	212.888	5.148	604.176	-	834.000
Pekela	1.572	112.060	2.710	318.026	-	439.000
Stadskanaal	3.727	265.727	6.425	754.134	-	1.041.000
Veendam	2.721	193.999	4.691	550.568	-	760.000
Westerkwartier	5.516	393.358	9.511	1.116.350	-	1.541.000
Westerwolde	3.168	225.907	5.462	641.122	-	885.000
Provincie	13.714	977.908	23.645	2.775.300	171.000	3.831.000
Totaal	58.000	4.135.750	100.000	11.737.250	171.000	16.202.000

BRZO-bijdrage	0.1 Bestuur	0.4 Overhead	0.8 Overige baten en lasten	7.4 Milieubeheer	8.3 Bouwen en wonen	Totaal
Provincie Groningen	-	1.396.477	-	3.267.961	-	4.664.438
Provincie Drenthe	-	324.806	-	760.093	-	1.084.899
Provincie Fryslân	-	333.717	-	780.946	-	1.114.663
Totaal	-	2.055.000	-	4.809.000	-	6.864.000

Bijlage 3: Overzicht van materiele vaste activa

Omschrijving	berekening	looptijd	afschrijving	aanschafwaarde 1/1	vermeerdering dienstjaar	vermindering dienstjaar	aanschafwaarde 31/12	afschrijving 1/1	afschrijving dienstjaar	boekwaarde 1/1	boekwaarde 31/12	kapitaallast
Gebouwen												
investering gebouw, oud	linear	10	€ 42.084,64	€ 420.846,42	€ -	€ -	€ 420.846,42	€ 420.846,42	€ -	€ 0,00	€ -	€ -
investering inrichting gebouw 2024	linear	10	€ 12.462,45	€ -	€ 124.624,49	€ -	€ 124.624,49	€ -	€ -	€ -	€ 124.624,49	€ -
Verbouwing toiletten 2018/2019	linear	5	€ 8.232,21	€ 41.161,03	€ -	€ -	€ 41.161,03	€ 32.928,83	€ 8.232,20	€ 8.232,20	€ -	€ 8.232,20
Revisie Klimaat Installatie	linear	5	€ 5.482,60	€ 27.413,00	€ -	€ -	€ 27.413,00	€ 21.930,40	€ 5.482,60	€ 5.482,60	€ -	€ 5.482,60
Tussenwand/schuifdeur/vloer	linear	5	€ 3.566,00	€ 17.830,00	€ -	€ -	€ 17.830,00	€ 3.566,00	€ 3.566,00	€ 14.264,00	€ 10.698,00	€ 3.566,00
			€ 71.827,90	€ 507.250,45	€ 124.624,49	€ -	€ 631.874,94	€ 479.271,64	€ 17.280,80	€ 27.978,81	€ 135.322,49	€ 17.280,80
Machines en apparaten												
Geluidsmeter 2021	linear	3	€ 6.007,33	€ 18.022,00	€ -	€ -	€ 18.022,00	€ 12.014,67	€ 6.007,33	€ 6.007,33	€ -	€ 6.007,33
Geluidsmeter 2022	linear	3	€ 5.256,33	€ 15.769,00	€ -	€ -	€ 15.769,00	€ 5.256,33	€ 5.256,33	€ 10.512,67	€ 5.256,33	€ 5.256,33
Drone 2024	linear	3			€ 10.128,36		€ 10.128,36	€ -	€ -	€ -	€ 10.128,36	€ -
			€ 11.263,67	€ 33.791,00	€ 10.128,36	€ -	€ 43.919,36	€ 17.271,00	€ 11.263,67	€ 16.520,00	€ 15.384,69	€ 11.263,67
Overige MVA												
Werkplekken ca 2014	linear	10	€ 3.654,92	€ 36.549,18	€ -	€ -	€ 36.549,18	€ 32.894,26	€ 3.654,92	€ 3.654,92	€ -	€ 3.654,92
Geluidschemen 2016	linear	10	€ 1.451,00	€ 14.510,00	€ -	€ -	€ 14.510,00	€ 10.157,00	€ 1.451,00	€ 4.353,00	€ 2.902,00	€ 1.451,00
Belcellen 2022	linear	10	€ 2.588,00	€ 25.880,00	€ -	€ -	€ 25.880,00	€ 2.588,00	€ 2.588,00	€ 23.292,00	€ 20.704,00	€ 2.588,00
Ipads & iPhones 2021	linear	3	€ 75.509,52	€ 226.528,55	€ -	€ -	€ 226.528,55	€ 151.019,03	€ 75.509,52	€ 75.509,52	€ -	€ 75.509,52
Microsoft team Room	linear	3	€ -	€ -	€ 22.461,48	€ -	€ 22.461,48	€ -	€ -	€ -	€ 22.461,48	€ -
Zaaksysteem 2023	linear	2	€ 275.207,50	€ 550.415,00	€ -	€ -	€ 550.415,00	€ -	€ 275.207,50	€ 550.415,00	€ 275.207,50	€ 275.207,50
			€ 358.410,93	€ 853.882,73	€ 22.461,48	€ -	€ 876.344,21	€ 196.658,30	€ 358.410,93	€ 657.224,43	€ 321.274,98	€ 358.410,93
				€ 1.394.924,18	€ 157.214,33	€ -	€ 1.552.138,51	€ 693.200,94	€ 386.955,40	€ 701.723,24	€ 471.982,16	€ 386.955,40

Bijlage 4: Verantwoordingsinformatie specifieke uitkering

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Sisa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025								
Verstreker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering juridische grondslag Omvang	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
IenW	E93	Regeling specifieke uitkering Interbestuurlijk programma VTH	Totale besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle R Indicator: E93/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E93/02	Aard controle n.v.t. Indicator: E93/03			
			€ 123.906	€ 525.000	Ja			
			Naam activiteit	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: E93/04	Aard controle n.v.t. Indicator: E93/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E93/06			
			1 Deelname werk- en projectgroepen (Pijler 1 t/m 6)	€ 50.009	€ 74.832			
			2 Aanleveren van data voor het IPB (Pijler 1 t/m 6)	€ 0	€ 5.073			
			3 Scholing en opleiding (Pijler 1 t/m 6)	€ 5.670	€ 140.978			
			4 Inzicht in de bestaande vormen van bekostiging van de omgevingsdienst (Pijler 1)	€ 0	€ 0			
			5 Implementatie van de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingswet (Pijler 2 en 5)	€ 38.185	€ 38.597			
			6 Uniforme indeling naar risico van zorgbedrijven (risico ranking) (Pijler 2)	€ 0	€ 0			
			7 Openbaar maken van definitieve handhavingsbeschikkingen Wabo-inspecties (Pijler 2)	€ 2.832	€ 2.833			
			8 Landelijke arbeidsmarktcampagne (Pijler 4)	€ 0	€ 225.917			
			9 Onderzoek onder het IBP naar belangrijke transitieopgaven (Pijler 5)	€ 0	€ 0			
			10 Eén risicoanalyse en uitvoerings- en handavingsplan per omgevingsdienst (Pijler 5)	€ 1.287	€ 1.287			
			11 Opsstellen en uitvoeren van implementatieprogramma (Pijler 5)	€ 875	€ 11.948			
			12 Participeren in onderzoek naar mandaten (Pijler 5)	€ 0	€ 0			
			13 Visitaties bij omgevingsdiensten en meewerken aan evaluatie van de pilots (Pijler 6)	€ 24.977	€ 24.977			
			14 Plan van aanpak voor het inrichten van een systeem van onderzoeken door ILT naar het functioneren van het VTH stelsel (Pijler 6)	€ 0	€ 0			
			15 materiele kosten (max 10% van bedrag genoemd in bijlage 2 SPUK)	€ 71	€ 36.969			
KGG	K21	Eenmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, tweede lid van de Regeling (ja/nee)	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, zesde lid, van de Regeling (ja/nee)	Eindverantwoording (ja/nee)	
			Aard controle R Indicator: K21/01	Aard controle n.v.t. Indicator: K21/02	Aard controle R Indicator: K21/03	Aard controle D2 Indicator: K21/04	Aard controle R Indicator: K21/05	
			€ 558.153	€ 1.070.319	Nee	Nee	Nee	

